

HISTÒRIES *que fan* **POBLE**

MANCOMUNITAT
de l'Alcoià i el Comtat

Gorga

Penàguila

Mura

Alcoleja

Benasau

Alcosser

Millera

Ag

Quatretondeta

Beniarriés

ueria d'Amor

Benasau

Banyeres de Mariola

Alcoi

Gorga

Cocentaina

Agres

Fageca

Alcosser

Alfafara

Alqueria d'Amor

Gorga

Penàguila

Mura

Alcoleja

Benasau

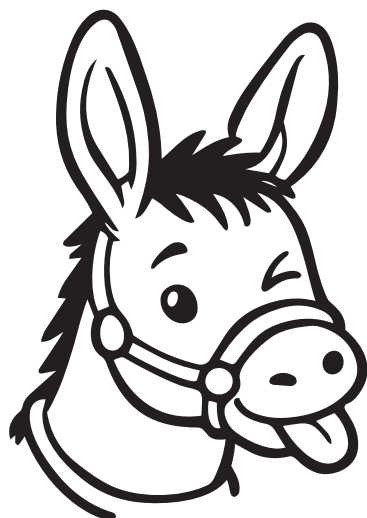

CRÈDITS

Títol: Històries que fan poble

© 2026 Mancomunitat de l'Alcoià i el Comtat, Maria Giner Arques i María Bou Crespo

Aquesta obra està subjecta a una llicència Creative Commons Reconeixement – No Comercial – Sense Obra Derivada 4.0 Internacional (CC BY-NC-ND 4.0)

HISTÒRIES
que fan
POBLE

HISTÒRIES que fan **POBLE**

per la Mancomunitat de l'Alcoià i el Comtat

Textos: Maria Giner Arques

Departament de Turisme de la Mancomunitat
de l'Alcoià i el Comtat

Il·lustracions i maquetació: Maria Bou Crespo

Departament de comunicació i disseny de la
Mancomunitat de l'Alcoià i Comtat

Data publicació: maig de 2026

www.lamancomunitat.org

Tel. 965 549 354

Muro d'Alcoi

A la vila de Muro vivien Imma i Joan, dos germanets molt curiosos. Els encantava passar les vesprades amb la seua iaia Amparito i el iaio Ramon. La iaia Amparito tenia una cosa molt especial: sempre, sempre cantava. I quan estava amb els seus nets, encara més.

La seua cançoneta preferida feia així:

- El tio Pep se'n va a Muro... tio Pep...

La cantava una vegada... i una altra... i una altra més. Fins que un dia, Imma i Joan, plens de curiositat, li preguntaren:

- Iaia... qui és eixe Tio Pep?

La iaia va somriure.

- Veniu amb mi... que vos el presentaré.

I allà que se n'anaren els tres fins que arribaren a arribar a una estàtua.

- Mireu —va dir la iaia.

Joan es va quedar mirant la “tartana” antiga. I de sobte, alguna cosa va passar. L'home de l'estàtua... es va moure.

- Sóc el Tio Pep - va dir amb veu amable-. Fa molts anys, la gent viatjava en “tartana” per a anar d'un poble a un altre. Vos agradaria pujar i descobrir llocs meravellosos?

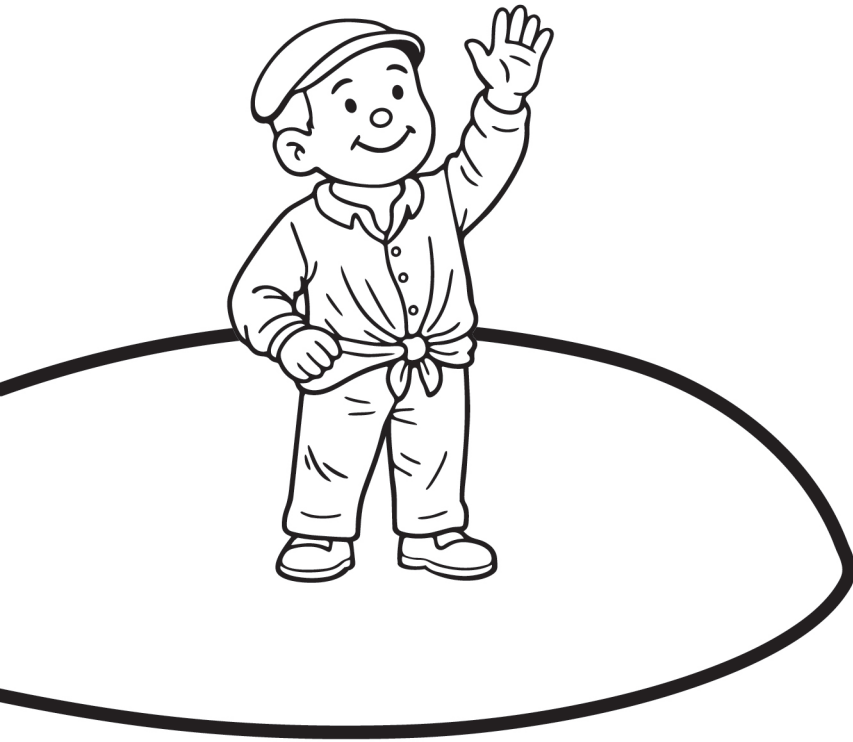

Imma va botar d'alegria:

- Síiii!

Joan, encara més emocionat, va dir:

- Podem anar cada diumenge, que no hi ha escola.

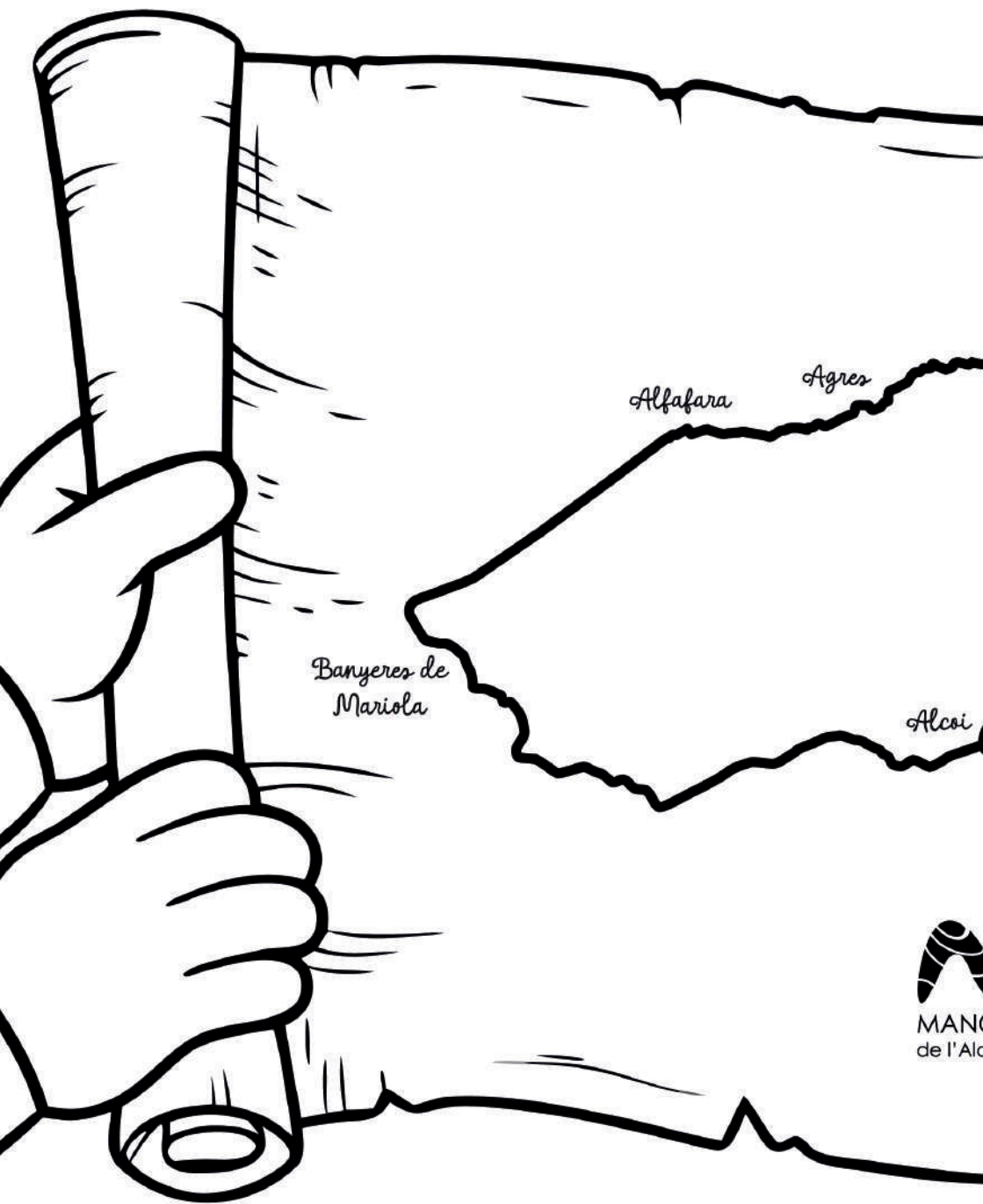

El Tio Pep va somriure.

- Això està fet. Vos deixaré la meua “tartana”.

Imma i Joan es miraren il·lusionats. Aquella mateixa vesprada, van dibuixar un mapa, van pensar el camí i ho van deixar tot preparat. Sabien que una gran aventura estava a punt de començar.

Beniarrés

Alcosser
de Planes

Muro

L'Alqueria
d'Aznar

Cocentaina

Millena

Fageca

Gorga

Quatretondeta

Benasau

Penàguila

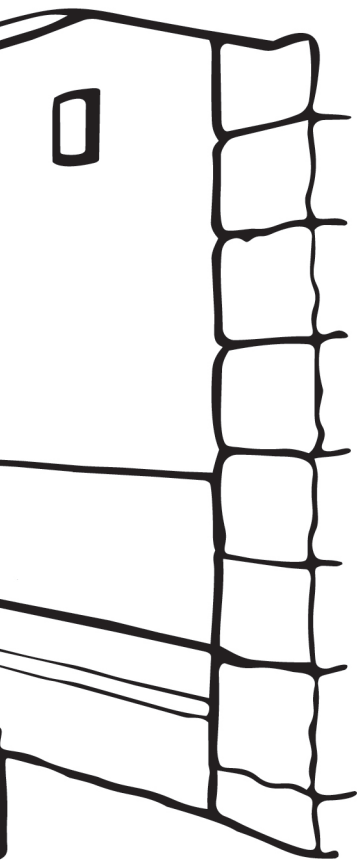
Alcoleja

COMUNITAT
Valenciana i el Comtat

Alcasser

Aquell mateix diumenge van arribar a Alcosser i es posaren a caminar pel poble. Al cap de poc, van veure un llavador i van recordar el que la iaia Amparito els havia contat: que antigament era un lloc d'encontre, on les dones llavaven la roba i xarraven.

Joan es va acostar i va començar a jugar amb l'aigua. I de sobte, una dona amb roba antiga li va tocar el muscle.

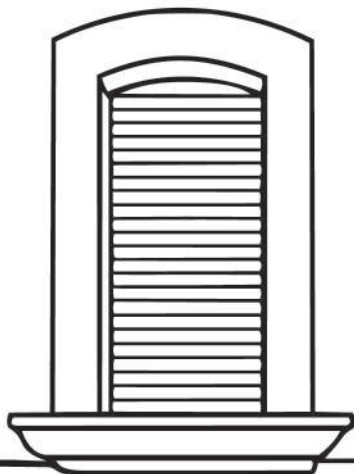
—Xe, quina alegria veure xiquets forasters! —va dir.

—Què fa vosté ací? —va preguntar Joan.

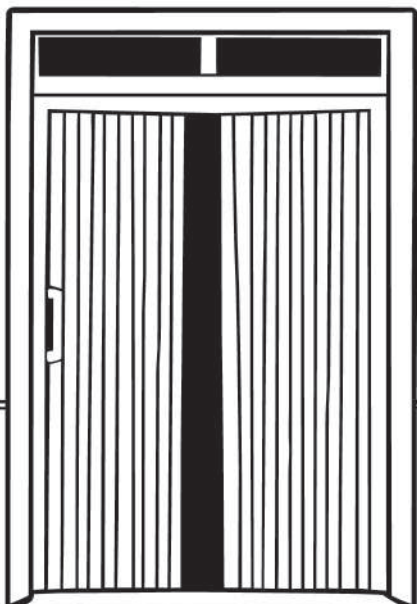
—Estic llavant la roba amb sabó fet per mi mateixa —va respondre.

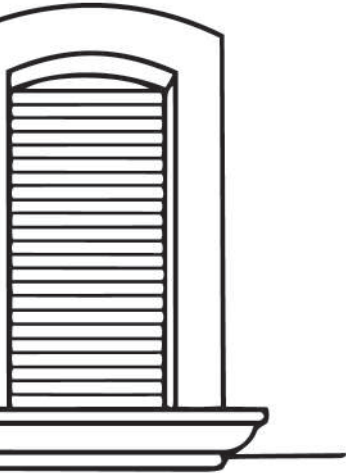
Imma i Joan, sorpresos, escoltaven amb atenció el que aquella dona anava contant-los. Abans d'acomiar-se, la dona els va recomanar visitar l'església de Sant Josep i pujar al Calvari. Els dos germans van seguir el camí i en arribar-hi dalt, es quedaren bocabadats amb les vistes del poble.

 Beniarrés

LLIBRERIA
L'ALAMEDA

Diuenge següent, van pujar a la “tartana” i es dirigiren cap a Beniarrés.

Primer van visitar el Barranc de l'Encantada. Era un lloc ple de màgia, i van aprofitar per buscar la princesa que, segons contaven, custodiava un tresor. Però com que no la trobaren, decidiren continuar el camí fins al poble.

Joan i Imma, ja un poc cansats, es van asseure en un banquet. El que no sabien era que estaven just al costat de la botigueta de Mari Lola. En veure-la, entraren. Era una botigueta menuda però plena de coses bones, així que compraren una bosseta de llepolies.

Mari Lola, molt amable, es posà a xarrar amb ells i en saber que estaven descobrint pobles, els va recomanar una visita molt especial: —No podeu anar-vos-en sense veure la Cova d'Or.

Quatretondeta

Un diumenge més, Joan i Imma van continuar la ruta i van anar a Quatretondeta. En baixar de la “tartana” es van trobar amb una dona molt elegant, vestida amb roba de principis del segle XX.

- Sóc Matilde Pérez Mollà, la primera alcaldessa d'un poble d'Espanya - es va presentar. Imma i Joan la miraven amb admiració.

Matilde els va acompanyar pels carrers empedrats i els va recomanar fer una ruta i observar “Els Frares”, unes roques molt especials de la Serrella. Després de caminar una estona, la fam va aparéixer i van acabar al bar del poble, gaudint del ben famós arròs al forn.

Millena

A la setmana següent, van continuar el recorregut fins a Millena.

Van anar directes a la plaça del poble. Allí es trobava l'església, però Joan no podia deixar de mirar un gran om que hi havia al centre de la plaça amb més de tres-cents anys d'història.

Més tard, passejant pel poble es trobaren amb Pau. El jove els va contar que la seua família regentava l'almàssera del poble i els va convidar a visitar-la. Allí van tastar un culet d'aquell oli que feien tan apreciat i premiat. Estava boníssim! En eixir de l'almàssera, enfilaren el camí cap al castell de Travadell. En veure'l Imma va dir emocionada:

- Joan! És el castell del Sol, el de la rondalla que ens conta la iaia!

Els dos germans hi van pujar ràpidament i estigueren jugant entre els seus murs fins que es feu l'hora de tornar a casa.

 Fageca

Un nou diumenge, Joan i Imma van continuar fent camí per la Vall de Seta fins que arribaren a Fageca.

Entrant al poble van escoltar veus de xiquets i s'hi van acostar.

- Mestra, mestra! De major vull ser pilotari i jugar per tot el món!

La mestra reia. En veure-la, Joan i Imma la van saludar.

- Bon dia, xiquets! Sóc Pepita, mestra i veïna de Fageca.

Pepita els va contar algunes coses del poble i els va acompanyar fins a la plaça. Allí van veure l'església de l'Esperit Sant i els marges de pedra seca.

Després de la visita, van fer parada al bar i van gaudir d'un bon plat d'olleta. Amb les piles carregades, van continuar l'aventura.

Benasau

Una setmana més tard, Joan i Imma van anar a Benasau, als peus de la Serrella.

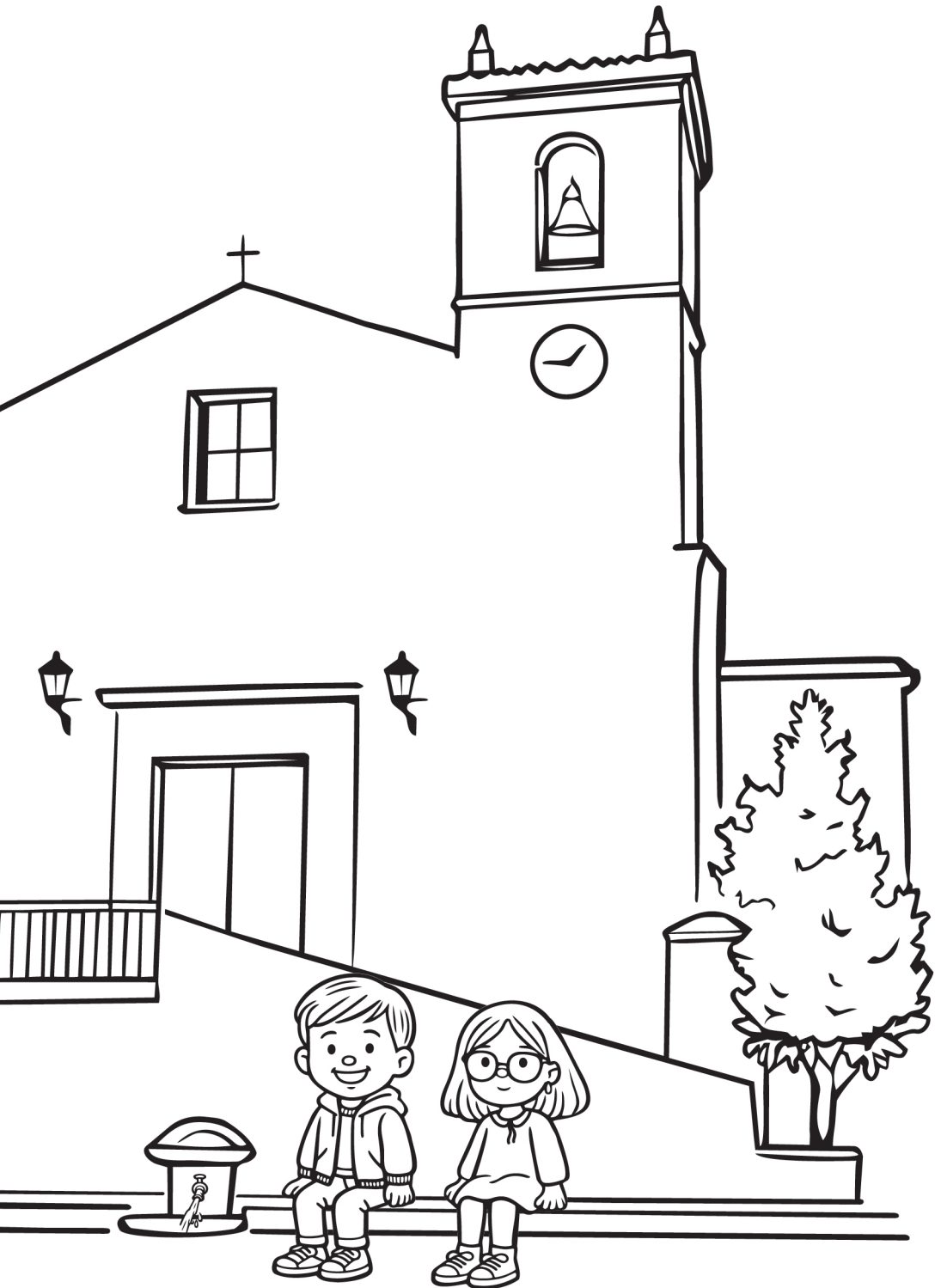
En veure el poble, no van poder evitar recordar els estius que havien passat a casa d'uns amics dels iaïos. Sempre esperaven amb il·lusió l'arribada de l'estiu per tornar i retrobar-se amb altres xiquets i xiquetes.

Junts anaven amb bici fins a la piscina, feien excursions a Ares del Bosc, jugaven a les escales de l'església i descansaven una estona a la Font de l'Ullet.

També recordaven les festes d'estiu: els balls a la fresca i els sopars al carrer, plens de rialles.

Per això, Benasau era un lloc molt especial per als germans.

Gorga

Un diumenge més, van arribar a Gorga.

Només arribar-hi, Imma i Joan es van adonar que molts arbres estaven decorats amb peces de ganxet que donaven al poble un aspecte ben especial.

De camí a la plaça es trobaren amb Ani i unes amigues fent ganxet, i s'hi van acostar encuriusits.

- Voleu provar? - els van preguntar.

Al principi semblava difícil, però amb ajuda van començar a donar les primeres puntades. Mentrestant, les dones els contaven que mantenien viva esta tradició per a decorar i embellir el poble.

Quan ja es feia hora de marxar, van passar pel forn de Montse on van posar el punt dolç al final de la visita.

Alcoleja

Una setmana després, van visitar Alcoleja, als peus de la serra d'Aitana.

Després de veure la Torre del Marqués de Malferit, es fixaren en una dona immòbil amb aire misteriós.

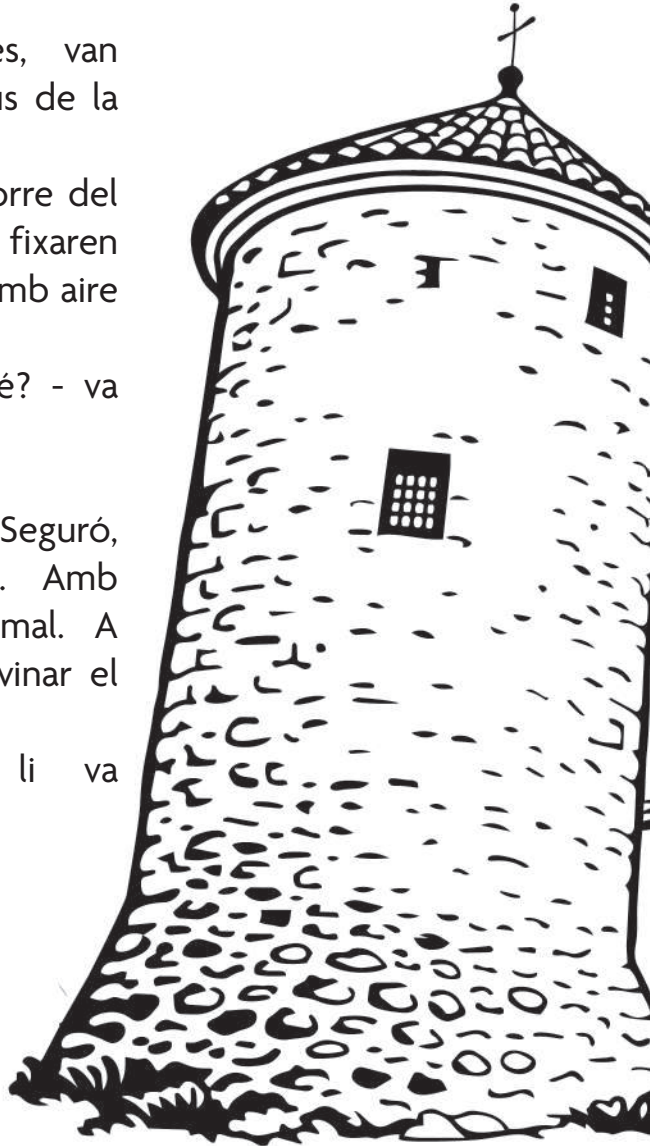
- Senyora, es troba bé? - va preguntar Imma.

La dona va somriure.

- Sí, sóc Maria del Seguró, curandera del poble. Amb herbes cure qualsevol mal. A més, també puc endevinar el futur.

Imma, encuriosada, li va preguntar:

- I jo, què estudiaré?

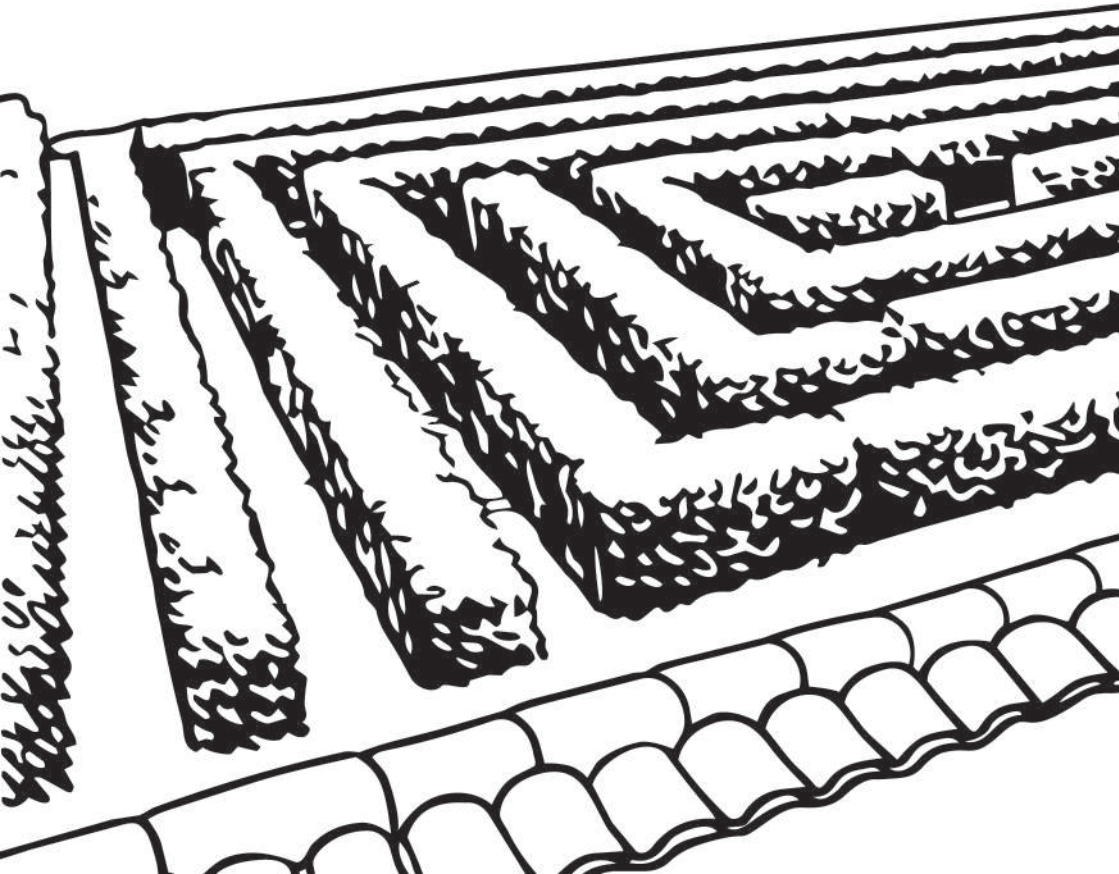

- T'agradaran les ciències i els animals,
per ahí anirà el teu camí - va respondre.
Imma es va posar molt contenta.
Després, s'acomiadaren, i la dona va
continuar recollint herbes.

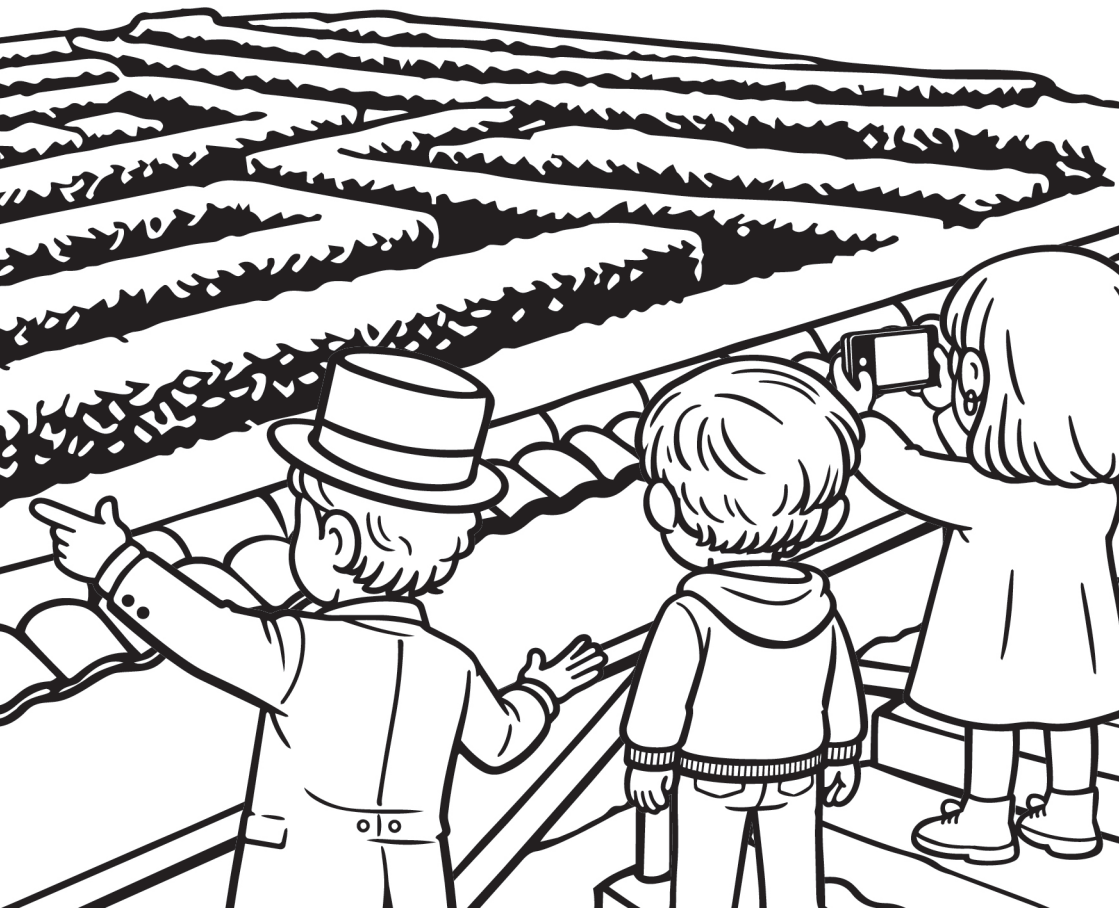
Penàguila

- A vore qui arriba abans al centre del laberint i descobreix què hi ha!- va dir Joan.

Va començar a córrer entre els camins, però es va confondre i es va perdre. En veure que no eixia, Imma va tornar a buscar-lo i el va trobar un poc espantat. Al final, no va saber què hi havia al centre del laberint però tot va quedar en una anècdota divertida.

Què hi ha al centre del laberint? Descobriu-ho vosaltres quan aneu de visita al Jardí de Santos.

Alqueria d'Asnar

Seguint la ruta, la “tartana” els va dur fins l'Alqueria d'Asnar.

En arribar-hi, van passejar pel poble i van entrar a veure l'església de Sant Miquel Arcàngel i el Museu del Paper Bambú. Quan començava a fer-se de nit, caminant pels carrerons, van sentir cohets, tabals i dolçaines. Eren Sant Rorro i els Dimonis Rafolins que estaven fent de les seues.

- Quina passada! - va exclamar Joan.

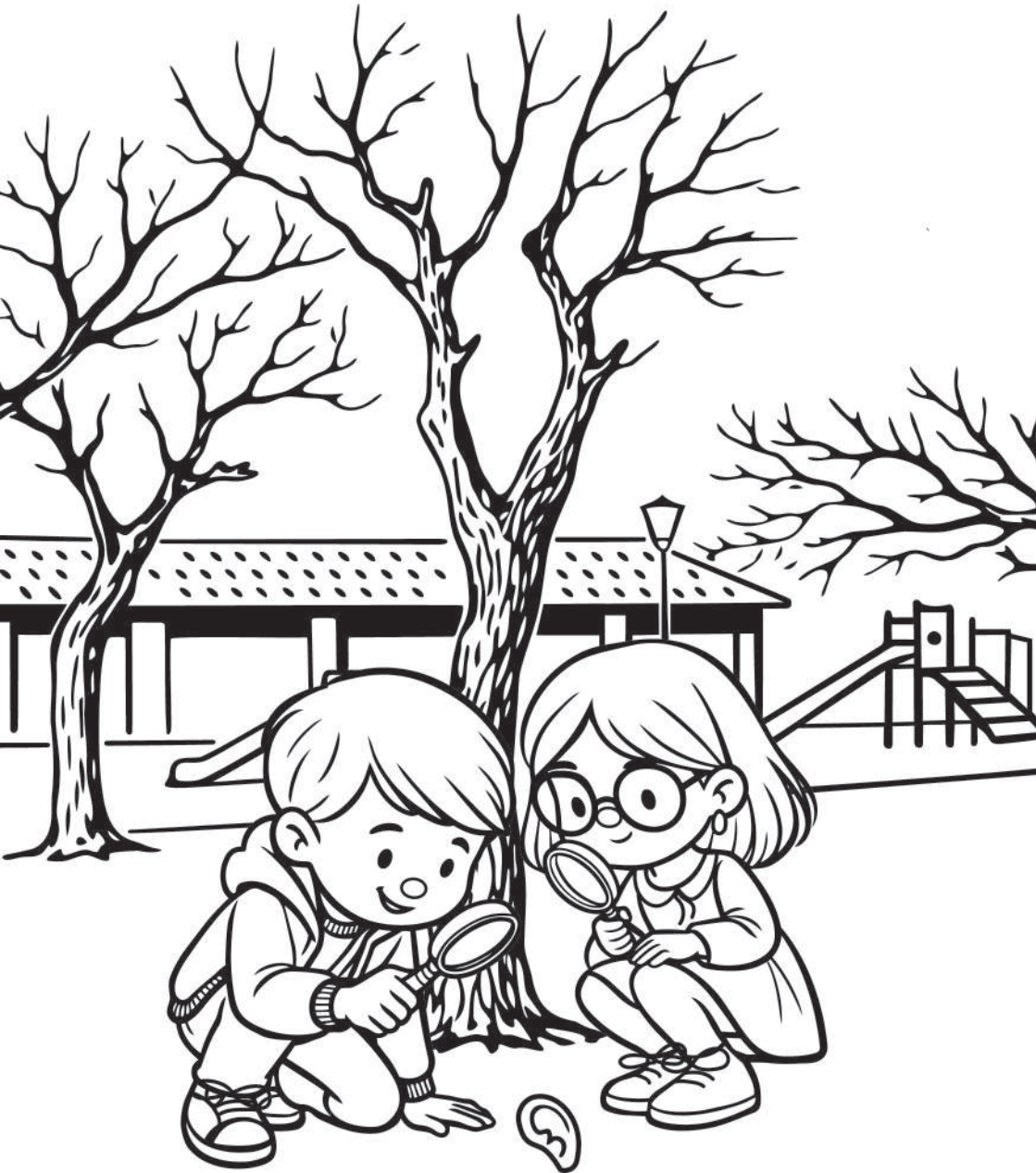
Imma, al principi un poc espantada, prompte es va deixar endur per l'ambient i es va unir a Joan per gaudir de l'espectacle.

Cocentaina

Aquell diumenge, Joan i Imma van arribar a Cocentaina amb una missió molt especial: trobar l'Home de les Orelles. Van buscar per la plaça del Teular, pel Palau Comtal i pel Pla de la Font. Miraven darrere dels arbres, entre la gent i fins i tot dins dels portals... però no trobaven res.

Aquell home tan misteriós, segons contaven, només es deixava veure el 31 de desembre. Ja un poc desanimats, quan estaven a punt de marxar van sentir una veu:

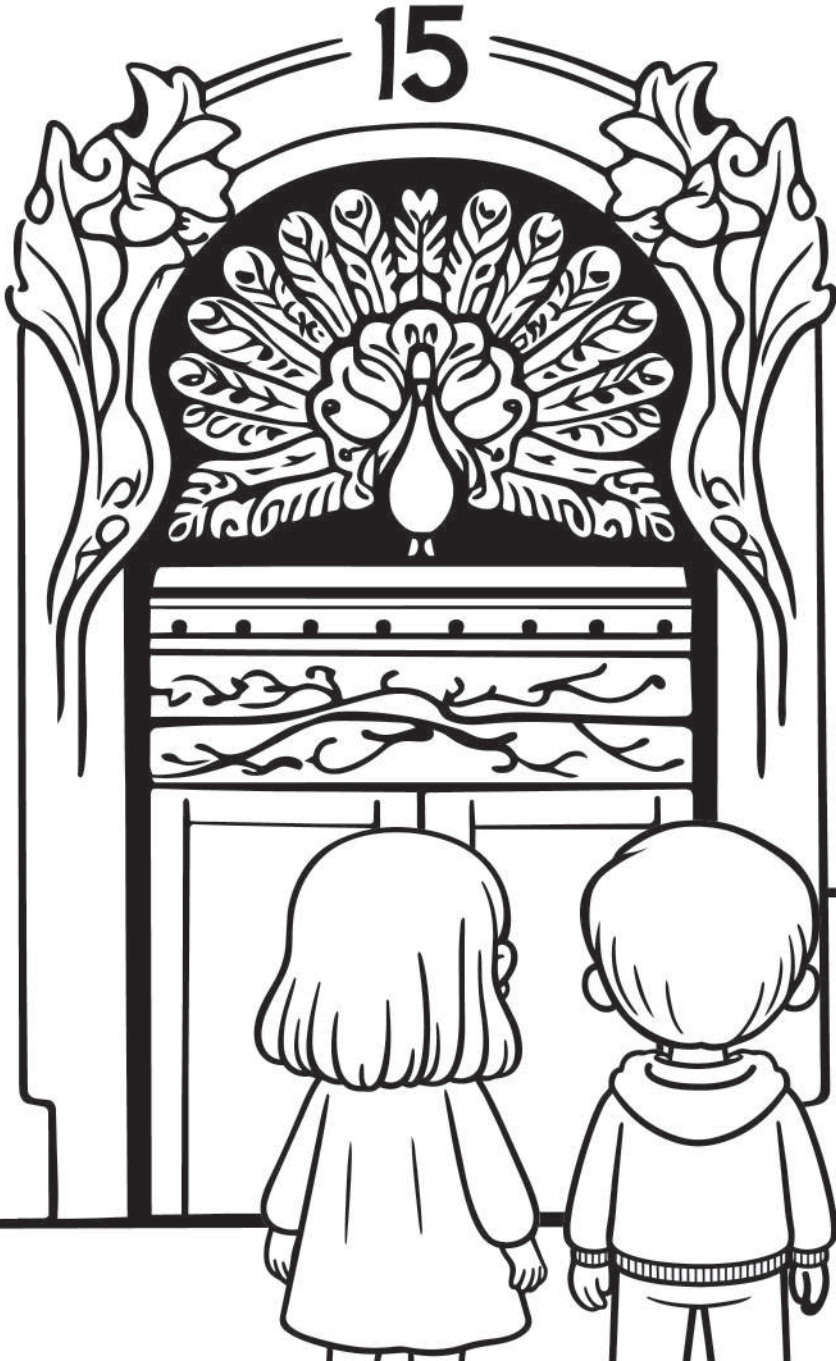
—Espereu... espereu... només estava pegant una becadeta...

Es van girar de colp i no s'ho podien creure. Davant d'ells estava... l'Home de les Orelles! Va ser el millor comiat per a la visita, i fins i tot van quedar amb ell un altre dia per a veure el castell.

Alcoi

15

En esta nova parada, Joan i Imma van arribar a Alcoi i es van endinsar pels carrers del centre.

Pujant pel carrer Sant Nicolau, Imma va veure d'esquena un homenet amb jaqueta i barret roig.

- Mira, Joan... pareix Tirisiti! - va dir- La titella que vam veure al Betlem de Nadal.

- Pot ser siga ell. Anem a esbrinar-ho.

- Hola... Tirisiti? —va preguntar Imma.

- Ja m'heu descobert! - va respondre- . Estava contemplant els edificis... mireu quines façanes modernistes més boniques!

Els dos germans van mirar al seu voltant.

- Hi ha algun lloc que no ens podem perdre? —van preguntar.

- Heu de pujar a la Font Roja i gaudir de la natura - va dir-. És una bona pujada, però amb ganes podreu... que ací som de molta moral!

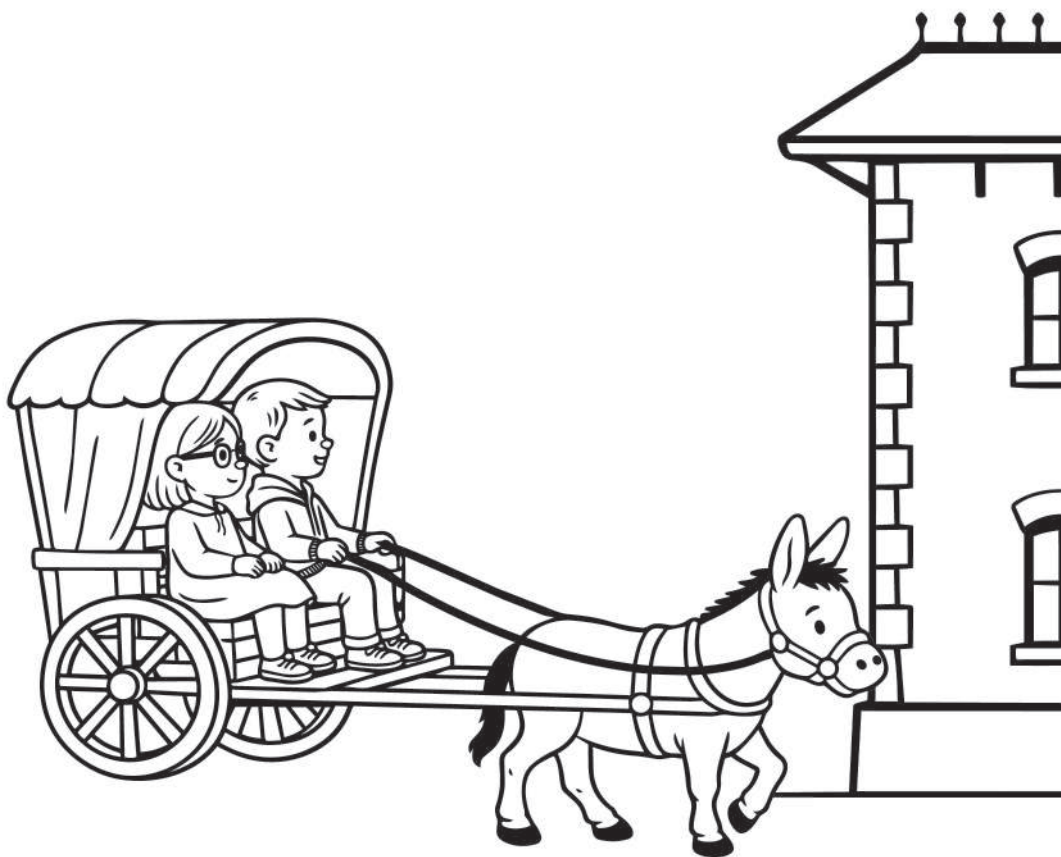
Adeu xiquets, adeu xiquetes, ens veiem prompte!

Banyeres de Mariola

Xino-xano, Joan i Imma van arribar a Banyeres de Mariola. En veure el castell, es quedaren bocabadats. Després, van passejar pel Molí de l'Ombria i van arribar fins al Museu Valencià del Paper. Allà van conèixer com es feia el paper.

- Quina alegria veure joves interessats en este ofici! - va dir una dona amb roba d'altra època.

Era una antiga treballadora que els va explicar com feien el paper i com encara mantenien viva la tradició.

En eixir, Joan i Imma van continuar el camí contents d'haver descobert un poble que guardava una història tan valuosa.

📍 Alfafara

Continuant la ruta, Joan i Imma van arribar a Alfafara. Mentre caminaven pel carrer de la Mateta, una oloreta irresistible de pa acabat de fer els va fer parar en sec. Davant d'ells hi havia el forn d'Anita.

- Anita, tens pa? - van sentir dir.

La dona, en veure'ls amb cara de fam, els va convidar a tastar uns croissants cruixents i un tros de pa ben calent. Mentre menjaven, Anita els va contar coses del poble i els va recomanar visitar el llavador. I cap allí que se n'anaren. Descobriren un lloc ben especial amb un accés tan estret que el feia únic.

Agres

En l'últim tram del seu recorregut, Joan i Imma van arribar a Agres.

Tenien moltes ganes de visitar el Santuari de la Mare de Déu, però abans van fer parada a la plaça, on s'alçaven l'ajuntament i l'església, envoltats de fonts plenes d'encant. Allí mateix decidiren entrar al temple. A dins, Joan es va quedar mirant un quadre on apareixia un pastor manco. En girar-se, aquell mateix home es trobava plantat davant d'ells. Joan va obrir molt els ulls:

- És Gaspar Tomás, el pastor a qui la Mare de Déu li va tornar el braç!

El pastor va assentir amb un somriure i els va contar com cada any els veïns pujaven en romeria fins al santuari.

Després, es va acomiadar i per art de màgia va desaparèixer igual que havia aparegut.

Imma i Joan estaven esgotats però molt feliços. Van arribar a Muro de nou i li contaren tot a la iaia Amparito. Mai oblidaran tots aquells personatges que els havien aprofitat a cada poble i els havien ajudat a entendre que tots compartim un sentiment molt especial:

**L'amor, l'estima
per la nostra terra
i la seua gent**

FI

Agraïments

Elena Verdú Seguí - Correcció de text

Banyeres de Mariola

Alcoi

Cocentaina

Gorga

Penàguila

M

Alcosser

Fageca

Alfafara

Alqueria d'Amor

Quatretondeta

Penàguila

Mura

Alcoleja

Benasau

Banyeres de Mariola

Agres

Millera

Fageca

Quatretondeta

Beniarriés

Gorga

Penàguila

M

Banyeres de Mariola

Alcoi

Cocentaina

HISTÒRIES que fan POBLE

